

Projekt Provjera točnosti informacija o zdravlju (NPOO C1.1.1.R6-12)

Projektni newsletter br. 8 (listopad 2024.)

Projekta naziva *Provjera točnosti informacija o zdravlju pod palicom Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu* želi doprinijeti rješavanju problema dezinformacija u javnom prostoru iz područja zdravlja. Naime, medijski prostor i društvene mreže ispunjene su ogromnom količinom informacija o zdravlju zbog čega je Svjetska zdravstvena organizacija 2020. godine, uz pandemiju, proglasila i infodemiju. Kroz suradnju nositelja projekta s partnerima (KBC Split, MedILS i Hrvatska udruga sveučilišnih žena), projekt će doprinijeti jačanju kapaciteta postojećih provjeravatelja informacija o zdravlju, unaprjeđenja postojećih procesa provjere točnosti informacija o zdravlju te poticanju kritičkog mišljenja. Projekt je započeo u rujnu 2023. godine i traje do veljače 2025. godine.

Ovaj dokument predstavlja kratki *newsletter* za sve zainteresirane pojedince kako bi proširili vijest o projektnim aktivnostima i povećali utjecaj projekta.

U Splitu održan simpozij Hrvatskog Cochrane-a na temu mentalnog zdravlja

U Splitu je u organizaciji Hrvatskog Cochrane-a održan simpozij posvećen temi mentalnog zdravlja, kao dijela šire inicijative za unaprjeđenje kvalitete informacija i donošenja odluka u zdravstvu. Simpozij je okupio stručnjake iz različitih područja medicine, psihologije i javnog zdravstva te studente i širu zainteresiranu javnost. Glavna tema simpozija bila je analiza aktualnih izazova u području mentalnog zdravlja, uključujući prepoznavanje i borbu protiv dezinformacija, značaj znanstveno utemeljenih intervencija te važnost rane prevencije i podrške u zajednici. Tijekom skupa predstavljeni su rezultati najnovijih istraživanja i sustavnih pregleda koji su temeljeni na Cochraneovim standardima, s naglaskom na korištenje visokokvalitetnih dokaza u kliničkoj praksi. U sklopu simpozija u suradnji s Uredom za provjeru točnosti informacija Medicinskog fakultet u Splitu održan je okrugli stol pod nazivom “Moderni pogledi na mentalno zdravlje”. Sudionici su imali priliku sudjelovati u raspravama koje su bile usmjerene na praktične aspekte primjene dokaza u radu s pacijentima, kao i na razvoj strategija za bolje mentalno zdravlje u zajednici. Ovaj simpozij istaknuo je važnost multidisciplinarnog pristupa i suradnje u rješavanju problema vezanih za mentalno zdravlje te je još jednom potvrdio ulogu Hrvatskog Cochrane-a u promicanju transparentnih i provjerenih informacija u zdravstvu.

U pripremi sporazum o suradnji projektnih partnera i Cochrane Hrvatska

U sklopu jačanja znanstvene suradnje i unaprjeđenja metodologije istraživanja, projektni partneri i Cochrane Hrvatska pripremaju sporazum o suradnji. Ovaj sporazum predstavlja važan korak u zajedničkom radu na osiguravanju visokokvalitetnih znanstvenih dokaza, unaprjeđenju zdravstvenih politika te edukaciji stručnjaka i šire javnosti.

Izrađena kvartalna analiza prikupljenih podataka o dezinformacijama u medijskom prostoru (srpanj 2024. - rujan 2024.)

U sklopu aktivnosti Ureda za provjeru točnosti informacija o zdravlju, tijekom trećeg kvartala 2024. godine provedena je detaljna analiza zdravstvenih dezinformacija u medijskom prostoru. Analizirane su objave s portala Telegram te komentari korisnika društvenih mreža, uz korištenje alata poput Esuit Post Exportera i Covidencea. Rezultati pokazuju da je, unatoč niskom udjelu zdravstvenih tema u ukupnom sadržaju (1,68%), angažman korisnika na zdravstvene objave bio značajan, s 4,74% svih reakcija i 3,98% dijeljenja. Najviše dezinformacija zabilježeno je u kategoriji epidemiologije (EP), dok su teme iz područja prehrane (NUT) i dijagnostike (DG) bile manje zastupljene nego u prethodnim razdobljima. Ovi rezultati ističu potrebu za rigoroznijim procesima provjere činjenica i dodatnom edukacijom publike o prepoznavanju vjerodostojnih informacija.

Predstavljena nacionalna internetska platforma za provjeru točnosti informacija

“Točno tako” je šest milijuna eura vrijedna središnja nacionalna platforma za objavu provjerenih informacija. Razvijena je u sklopu projekta ‘Uspostava sustava provjere točnosti informacija’, financiranog u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) EU-a. Nositelji projekta su Ministarstvo kulture i medija i Agencija za elektroničke medije, a informacije koje će se objavljivati i arhivirati na platformi provjeravat će neovisni provjeravatelji informacija (fact-checkeri). Svrha razvoja “Točno tako” je borba protiv dezinformacija kroz dostupnost točnih i provjerenih izvora informacija svim medijima u njihovom izvještavanju, istraživačima, stručnjacima, ali i svim građanima koji se žele boriti protiv dezinformiranja i širenja lažnih vijesti. “Dezinformacijske kampanje među ostalima imaju za cilj proizvesti nepovjerenje u tradicionalne izvore vijesti i informacija, te stvoriti dojam da se više nikome ne može vjerovati. Mediji tako postaju dio problema i žrtve takvog okruženja”, kazala je ministrica kulture Nina Obuljen Koržinek, naglasivši kako je cilj razvoja ove platforme “podići razinu informacijske pouzdanosti i sigurnosti kod konzumiranja medijskih sadržaja te korištenja društvenih mreža”, kao i povratiti povjerenje opće javnosti u medije kroz potporu kvalitetnom novinarstvu.

Ured za provjeru točnosti informacija o zdravlju je dio Centru za medicinu utemeljenu na dokazima.

U radu Centra sudjeluju znanstvenici i nastavnici s Katedre istraživanja u biomedicini i zdravstvu, Katedre za medicinsku humanistiku i Hrvatskog Cochranea, uz kontinuiranu suradnju s Odjelom za znanstveni rad KBC-a Split i MEFST-ovim Uredom za znanost.